

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/79/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421201040
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421201040.2

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého S., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov - matky J. prechodne bytom P., toho času ÚVTOS Levoča, a otca nebohého L., nar. XX. XX. XXXX, zomrelého XX. XX. XXXX, o návrhu C. trvale bytom P., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Neodkladným opatrením dočasne zveruje maloletého S. do náhradnej starostlivosti manžela matky maloletého, C..

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého S. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepnoleté dieťa vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia od 07. 06. 2021 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

III. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/79/2020.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu 07. 06. 2021 sa navrhovateľ C. domáha vydania rozhodnutia, ktorým by mu súd zveril do náhradnej osobnej starostlivosti mal. S., zaviazal matku J. platiť na jeho výživu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa, a vydania neodkladného opatrenia.

2. Navrhovateľ svoj návrhu odôvodnil tvrdeniami, že maloletý S. pochádza z nemanželského vzťahu matky J. a otca L., ktorý zomrel XX. XX. XXXX. Hlavným dôvodom zverenia mal. dieťaťa je, že matka nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody v Levoči za trestný čin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov od 25. 03. 2021 do 25. 03. 2024.

S matkou, teda so svojou manželkou, má okrem mal. S. ďalších 6 spoločných detí, o ktoré sa momentálne stará sám, nakoľko matka nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody.

Navrhovateľ ako manžel matky mal. S. má záujem o jeho zverenie do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Žije so svojimi šiestimi deťmi v unimobunke. Ide o jednu miestnosť s kuchyňou, zariadená je štandardným nábytkom, udržiavaná na primeranej hygienickej úrovni. V domácnosti je zavedená elektrická energia, ale toho času je z dôvodu neplatenia poplatku odpojená, vykurovaná je pieckou na tuhé palivo. Voda v unimobunke nie je, ako pitná voda sa používa voda z potoka. Navrhovateľ má základné vzdelanie, je nezamestnaný, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na príslušnom úrade práce. Jeho mesačný príjem tvorí dávka v hmotnej núdzi, ktorú poberá za manželku, vo výške 186,70 eur a prídavky na deti v sume 153 eur mesačne.

3. Navrhovateľ k návrhu pripojil rodný list maloletého S. Y., z ktorého vyplýva, že tento sa narodil XX. XX. XXXX v Kežmarku z rodičov - matky J. a otca L.. Ďalej pripojil sobášny list.

4. Z výpisu v registri ZVJS súd zistil, že matka J., sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Levoči.

5. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 527 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 525, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 330 ods. CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

7. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa

Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

10. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

11. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

12. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z listinných dôkazov k nemu pripojených vyplýva, že matka toho času nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu. Otec maloletého syna zomrel. Navrhovateľ je manželom matky maloletého, pričom z ich manželstva pochádza 6 maloletých detí, ktorým v súčasnej dobe vzhľadom na neprítomnosť matky zabezpečuje všetku starostlivosť. Zároveň sa v súčasnosti stará o maloletého S., ktorý žije s nimi žije v spoločnej domácnosti a ktorému tiež poskytuje všetku starostlivosť. Chce aj naďalej počas neprítomnosti matky, teda kým bude vo výkone trestu odňatia slobody, zabezpečovať mal. S. celodennú starostlivosť, nakoľko nechce aby maloletý bol odovzdaný do ústavnej starostlivosti. Manželmi sú od roku 2012, teda od toho času sa spoločne stará o všetky maloleté deti, ktoré žijú v ich spoločnej domácnosti. Súd má za to, že je v najlepšom záujme maloletého, aby starostlivosť o neho v súčasnej situácii zabezpečoval blízka osoba. Nakoľko záujem na priaznivom psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji maloletého dieťaťa si vyžaduje urýchlene riešiť situáciu v ktorej sa ocitlo a vzhľadom na vyššie uvedené, súd podľa § 367 CMP nariadeným neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého S. Y., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti manžela jeho matky, C.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletých súd považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, a preto matku maloletého odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého, a to sumou minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s poukazom na to, že súd môže neodkladným opatrením uložiť povinnému povinnosť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere.

Výživným určeným neodkladným opatrením sa zabezpečujú len tie najzákladnejšie potreby dieťaťa, nevyhnutné na jeho prežitie. Pri určení nevyhnutného rozsahu výživného zo strany rodičov súd v tejto súvislosti nevykonáva v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia dokazovanie, a teda nezisťuje dôkladne majetkové potreby rodičov a bližšie všetky odôvodnené potreby dieťaťa, keďže takéto dokazovanie by prekračovalo rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie bude vykonávané a bude zohľadnené až v konaní o veci samej.

15. Neodkladné opatrenie má dočasný charakter a platí do rozhodnutia vo veci samej vedenej na tunajšom súde po sp. zn. 5P/79/2021.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 357 písm. d) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V zmysle § 367 ods. 3 CMP výrok I. tohto uznesenia je vykonateľný, len čo bolo uznesenie vyhotovené.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok II. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia matke maloletého dieťaťa.